

„Църковенъ Вѣстникъ“

иализа всѣки петъкъ
той има прѣвъ годината и три
приложения — по 1 книга отъ
4 печатни кола за всѣко
четириѣсечие.

Годишната цѣна на „Църко-
венъ вѣстникъ“, заедно съ
триѣ приложения, за България
10 лева, а за странство 13 лева

Единъ брой 15 ст.

ЦЪРКОВЕНЪ ВѢСТНИКЪ

←→ СЕДМИЧНО ИЗДАНИЕ ←→

СЪ ТРИ ПРИЛОЖЕНИЯ ВЪ ГОДИНАТА.

Абонаментътъ е годишенъ и
— всѣкога прѣдлагателъ. —

Всичко, относиле се до вѣст-
ника, се явява до админи-
страцията на църковенъ вѣст-
никъ* въ г. София.

За обявления се плаща за прѣви
пѣтъ по 20 ст. на редъ съ
гармондъ, за всѣко повторени
по 15 ст.

Неплатени писма не се прие-
матъ — рѣкописи за седмичното
издание не се погрѣпватъ.

Съдържание.

Обявление отъ Духовната Семинария.

По такрира на Н. Блаженство за св. Синодъ и Смѣсенъ Съ-
вѣтъ при светата Екзархия.

Такриръ № 418 (прѣводъ).

Истина ли е, че въ българското общество има „липса отъ
просвѣта“. — Свещ. Пав. Трневъ.

Изяснителна бѣлѣжка. — Д-ръ Стеф. Цанковъ.

Изъ допискиѣ.

Белетристика.

Църковни и обществени лѣтописъ:

I. Вжтрѣшенъ отдѣлъ.

II. Външенъ отдѣлъ.

Обявления.

Обявление

№ 407.

Управлението на Софийската Духовна Семинария
извѣстява за знание на интересующитѣ се, че поправи-
телнитѣ и приемнитѣ изпити за слѣдване въ Семинарията
прѣвъ учебната 1906/1907 година ще се почватъ на
25 августъ.

Желающитѣ да постѣпятъ въ I класъ на семина-
рията, подаватъ прошения на името на ректора най-
късно до 20 августъ. При прошенията се прилагатъ
слѣднитѣ документи: 1) кръщелно свидѣтелство, отъ което
да се вижда, че кандидатътъ не е по-възрастенъ отъ
17 години; 2) медицинско свидѣтелство, че кандидатътъ
е здравъ и нѣма никакви физически недостатѣци,
които биха му попрѣдили да бѣде свешеникъ или учи-
тель и 3) свидетелство, че е свършилъ съ примѣрно
поведение и добъръ успѣхъ най-малко III класъ.

Приемането на ученици въ I класъ става съ кон-
курсенъ изпитъ: писменъ и устенъ. Писменъ изпитъ се
държи по прѣдметитѣ: аритметика, български езикъ и
краснописание, а устенъ — по Свещена история (вехти
и нови заветъ), Катихизисъ и Славянски прочетъ.

Тази година въ I класъ ще се приематъ всячко
25 души ученици, отъ които 14 самоподържници, 6
души съ цѣла стипендия и 5 съ половина стипендия.

За стипендиянтъ ще може да бѣде приетъ младежа,
който изпълни слѣднитѣ условия: а) на приемния из-
питъ да покаже отличенъ успѣхъ; б) да прѣдстави сви-
дѣтелство за бѣдность, съдържанието на което да бѣде
завѣрено отъ Околийското управление; в) да даде пис-
мено задължение, че ще постѣпи въ духовно звание,
когато достигне опрѣдѣлената за това въ закона въз-
растъ, или ще върне похарчената за издържането му
сума, въ случай че не изпълни горното задължение, или
бѣде прѣди време изключенъ изъ Семинарията.

Забѣлѣжка. Задължителното се изисква отъ уче-
ника слѣдъ като бѣде приетъ за стипендиянтъ.

Самоподържнициѣтѣ плащатъ 480 лева пансионска
такса, отъ които половината се внасятъ безъ всѣкакви
отсрочки при постѣпването въ Семинарията, а останалата
половина — на 1 февруарий.

Забѣлѣжка. Самоподържнициѣтѣ не плащатъ учи-
лищна такса, но за това пѣкъ на свои срѣдства си до-
ставятъ учебнициѣ. Полустипендиянтитѣ внасятъ не-
прѣменно въ самото начало на учебната година извед-
нѣжъ 240 лева за цѣлата година.

Отъ всички новопостѣпващи ученици се изисква
да иматъ на първо врѣме по единъ чифтъ здрави обуца
и по едни черни панталони, съ които да поминатъ до
като имъ бѣдатъ дадени такива отъ управлението на
Семинарията. Освѣнъ това, тѣ трѣбва да иматъ още
свои: 4 ризи, 4 чифта долни гаши, 4 чифта чорапи,
кърпи за носъ и пешкири.

Бурсѣтъ на семинарията е 6 годишенъ. Всички
ученици живѣятъ въ пансиона и носятъ формено облекло

Отъ Управлението на Семинарията.

По такрира на Н. Блаженство за Синодъ и
Смѣсенъ съвѣтъ при Екзархията.

На друго мѣсто въ днешния номеръ чи-
тателитѣ ще прочетатъ въ прѣводъ такрира,
съ който Негово Блаженство Екзарха иска
най-настоятелно отъ В. Порта да му позволи
да снабди Екзархията съ законнитѣ управи-
телни тѣла — Синодъ и Смѣсенъ съвѣтъ. Та-
крирътъ е поднесенъ на 10-й мартъ. Той е
не само конкретенъ изразъ на насѣщна цър-
ковна нужда, но и важенъ исторически до-
кументъ. Той е една аргументирана пледо-
рия: фактитѣ и логиката у него сѣ стихията,
която поражява и затваря на човѣка устата. Той
пледира заедна нужда, която Екзархията отъ 25
и по-вече години неустано посочва и която В.
Порта постоянно отлага. Той хвърля свѣтли-
на и върху постоянството на Екзархията да
уреди единъ въпросъ, за който малцина у
България иматъ ясно прѣдставление и по кой-
то, за съжаление, много неистини се казваха и
казватъ въ нашия печатъ.

Такрирътъ не повдига нови въпроси, не
ратува за нѣкои нови привилегии, не засѣга,
прѣко или косвено, и ничии интереси: той

иска просто да се възобновятъ приустановенитѣ, поради станалитѣ прѣзъ 1878 година промѣнения въ Отоманската империя, управителни тѣла при Екзархията. Касае се, слѣдователно, за правото, което има Българската църква на Босфора—правото да се устроява, и за дълга, който това право налага на цѣлокупното българско православно паство — дълга да подкрѣпи лоялно, но енергично, усилията на Екзархията. Правото за което ратува Негово Блаженство, е неоспорно: църковнитѣ канони на Св. Православна църква, отъ която Българската църква е нераздѣлна частъ, го повеляватъ; ферманътъ отъ 1870 г., който възстановява Българската църква и утвърдената прѣзъ 1872 г. отъ В. Порта частъ отъ Устава за управлението на Българската църква, го налагатъ.

В. Порта още не се е произнесле по такрира. Тя отбѣгва да стори това. Такрирътъ поставя турскитѣ държавници прѣдъ дилема. Тѣ трѣбва да рѣшатъ едно отъ двѣтѣ: или да откажатъ на Българската църква правото да се устроява споредъ канонитѣ, или да ѝ не пречатъ да се ползва отъ едно осветено право, като допуснатъ да се сформира отъ българскитѣ архиереи Синодъ. На първото не могатъ да се рѣшатъ, защото то би било една провокация, за която и най-интимнитѣ приятели на Турция ще ги осждятъ. Тѣ ще иматъ срѣщо себе си освѣнъ ферманътъ отъ 1870 г. и държавнитѣ закони, прѣдъ които всички поданици сж равноправни, още и цѣлокупния български народъ, чиято душа е толкова огорчена. Тѣ не могатъ да се рѣшатъ така сжщо и на второто, защото би се турили въ противорѣчие съ принципитѣ на политиката си спрѣмо българитѣ. Тия принципи сж познати. Тѣ сж стимулитѣ на всички потресения въ империята. Тѣ гласятъ: българитѣ да се държатъ извънъ законитѣ въ империята и не само нищо да имъ се недава, но при случай, да се отнема и онова, що имъ е дадено формално. Като не могатъ да се рѣшатъ на едното и на другото, турскитѣ държавници държатъ въпроса висящъ или, по точно, прѣдоставятъ го на врѣмето, което рѣшава всички мжчни въпроси въ Турската империя. Ала врѣмето е дошло съ исканията си, които сж повелителни, съ логиката, която е неумолима и съ рѣшението си, което е безапелационно и наложително. Положението на Българската църква въ вилаетитѣ, анормално канонически, не може да се търпи по-нататкъ. Българската община, най-многобройна отъ християнскитѣ въ прѣдѣлитѣ на европейскитѣ вилаети, е потисната и поставена извънъ законитѣ. Тя не може да търпи по-нататкъ това положение, макаръ то да се поддържа тацитно и отъ мандатеритѣ на Европа цивилнитѣ агенти. Тя не може да гледа учи-

лицата и църквитѣ си затворени, интеллигенцията си прокудена, членоветѣ си изтрѣбвани, селата си упустошавани и населението въ тѣхъ десеткувано отъ гърци, турци и пр. Единъ и половина милионъ българитѣ нѣма да се самоубиятъ, нито пъкъ ще се оставятъ да ги изтрѣбватъ, слѣдъ като неможиха да ги асимилиратъ. Колкото мжчни и да сж условията, въ които сж поставени колкото тежка и дълга и да е борбата, що водятъ съ коравитѣ и неподатливи стихии въ империята, българитѣ нѣма, нито да се стреснатъ, нито да отстъпятъ. Тѣ израснаха въ борба. Енергията е тѣхно естество. Тѣ ще вървятъ напредъ, като ще прѣгазятъ, ако е нужно, прѣзъ всички мжчноти. Неуморни въ пжтя, тѣ ще постоенствуватъ въ усилията си да организиратъ своята община като запазятъ всичкитѣ ѝ прерогативи. Въ тѣхнитѣ усилия да устроятъ общината си нѣма нищо, нито осждително, нито прѣстжпно. Въ тѣхъ нѣма и политически стимули, каквито нѣкои искатъ да видятъ. Поставени на правова основа, българитѣ сж прѣдизвикани да водятъ борба за самосъхранение, на каквато има право и дългъ всѣко сжщество. Тѣ иматъ едно рѣшение да се не отклонятъ отъ културния пжтъ, въ който жънатъ скжпоцѣнни плодове, и едно желание да употрѣбятъ всичката си енергия да запазятъ отъ посѣгателство своитѣ културни приобрѣтения въ вилаета.

Първо таково културно приобрѣтение е Българската екзархия, на която В. порта 25 и повече години прѣчи да се устрои споредъ изискванията на църковнитѣ канони. Схваналъ всичкитѣ дългъ, който има да ускори това устройство, и всичката отговорностъ, която носи, ако не изпълни до край дълга си, Негово Блаженство съ такрира си отъ 10-й мартъ е направилъ рѣшителна стжпка да се тури край на анормалното положение на Екзархията, Съ езикъ убѣдителенъ толкова, колко и силенъ, той заявява категорично, че „не може да носи по-нататкъ отговорностъ за него, ни прѣдъ Бога и Църквата, ни прѣдъ държавата и народа“.

Такриръ № 418 отъ 10 мартъ 1906 година на Негово Блаженство Българския Екзархъ до Негово Високопрѣвъзходителство Министра на Правосъдието и Изповѣданията.

(Прѣводъ).

Ваше Високопрѣвъзходителство.

Още въ учрѣждаванието си, по сила на царския ферманъ, Българската Екзархия доби и своитѣ управителни тѣла—Синодъ и Смѣсенъ Съвѣтъ. Тѣзи два ин-

ститута, легално съставени и официално припознавани, редъ години продължаваха, като стълпове на управлението на българската православна църква и община, да функциониратъ, да разглеждатъ духовно-обществени дѣла и въпроси отъ тѣхна компетентностъ и да работятъ за благоустройството и благопрѣспѣването на църквата, за обща радостъ на вѣрноподания български народъ. По-сетнѣ, по сила на извѣстни обстоятелства, независящи отъ Екзархията, митрополитскитѣ катедри въ вилаетитѣ се упраздниха, а съ тѣхъ заедно по неизбежностъ и двѣтѣ административни тѣла при Екзархията. Трѣбваше редъ години да минатъ, докато Императорското правителство, въ справедливостта си и по отношение къмъ българския народъ, да позволи отново да се назначатъ въ нѣкои поне епархии кириярси българи. Числото на послѣднитѣ днесъ възлиза на 7. Екзархията никога не е прѣстанала да ходатайствува прѣдъ императорското правителство, да ѝ се позволи подновяването на своитѣ управителни съвѣти, каквито иматъ и другитѣ патраршии и безъ каквито тя, като църковно управление, не можеше правилно да функционира. Докъдъ числото на българскитѣ митрополити въ вилаетитѣ бѣ още недостатъчно за сформирование Синодъ, тя прѣдложи да състави такъвъ отъ митрополити изъ Княжеството, Източна Румелия и изъ вилаетитѣ. Императорското правителство отклони това ѝ прѣдложение, подъ прѣдлогъ, че митрополититѣ отъ привилегированитѣ области не сж компетентни да участвуватъ въ Синодъ при Екзархията, като при туй заяви, че синодъ ще може Екзархията да състави само, кога числото на българскитѣ митрополити въ вилаетитѣ позволи това. Екзархията трѣбваше да търпи и да чака момента. Шомъ числото на българскитѣ митрополити възляже на 4 и послѣ на 7, тя поднови постжитѣ си. Между другитѣ, нека пропомнимъ тукъ само такриритѣ ѝ отъ 20, юний 1895 подъ № 827 (9. мухаремъ 313 20. хазиранъ 312), отъ 28 юний 1896 подъ № 773 (28. мухаремъ 314-28. хазиранъ), отъ 22. юлий 1902 подъ № 660 (29. реб-юл-евелъ 320-22. хазиранъ 318). Въ други свои обстоятелствени изложения по положението си, а и устно, колчимъ е надало случай, тя не е прѣставала да посочва тая най-неминуема и належаща своя нужда и да настоява, за незабавното ѝ удовлетворение. Императорското правителство подъ една или подъ друга форма отлагаше да даде разрѣшение за съставяне синодъ и смѣсенъ съвѣтъ. Годиניתѣ течеха така една слѣдъ друга, и надеждата на Екзархийското управление да се види облегнато възъ своитѣ главни стълпове остана и до днесъ суетна. Това аномално положение за българската Църква обаче не може да се търпи по нататъкъ. Не можемъ да носимъ тежката отговорностъ за него, ни прѣдъ Бога и Църквата, ни прѣдъ държавата и народа. Тая отговорностъ за насъ прѣдъ Бога и Църквата произтича отъ това, че, по църковнитѣ канони и наредби, управлението на всѣка православна Църква, както е извѣстно, не може да бѣде освѣнъ колегиално: то се упражнява чрѣзъ синодъ и смѣсенъ съвѣтъ. Императорския ферманъ, който учрѣждава Екзархията, проникватъ напълно отъ духа и буквата на тия канони и наредби, не само изрично е поставилъ синодалното управление за българската Църква, но е турилъ въ основатъ му. че то

трбва да бѣде „сѣбакъ съгласенъ съ утвърденитѣ канони религиозни обреди на православната Църква“. Инакъ и не можеше да бѣде, защото българската Църква е православна, и фермантъ възстановява отнетитѣ ѝ нѣкога отъ Фенеръ исторически права за отдѣлно и самостоятелно сществувание. Тая не отговорностъ прѣдъ държавата и обществото ни произтича оттукъ, че нѣма и не може да бѣде никаква законна прѣчка за изпълнение на едно изисквание, тѣй повелително налагано отъ църковнитѣ наредби и тѣй тържествено подкрѣпено отъ височайшия ферманъ. Напротивъ, неизпълнението му е едно флагрантно нарушение на царската грамота и отнемание на българския вѣрнопоदानъ народъ едни свещени правдини, които си е спечелилъ слѣдъ полувѣковна борба. То е да се попрѣчи на тоя народъ да се устрои окончателно въ община и да се развива правилно и мирно, подъ царската сѣнка. Туй послѣдно е било и е още силно оржие въ рѣцѣтъ на враговетѣ на народността му, на пропагандитѣ и на неприятелитѣ на мира и благоденствието въ Империята, да вълнуватъ духа му, като му втѣпяватъ, че българското население е най-прѣзрѣното, че то не може да се организува въ доховна община и да бѣде господаръ на църковнитѣ работи, на съвѣстѣта, езика и културата си. Между чаството ни се издаватъ вече гласове на негодувание срѣщу тоя редъ на работитѣ, които гласове проникватъ и въ печата и извикватъ критики. Тѣзи критики, макаръ и незаслужени отъ наша страна, огорчаватъ душата ни. Освѣнъ това, животътъ на българската Църква, съ течение на врѣмето все повече и повече се развива и разширява, като открива нови нужди и извиква сложни въпроси и по-тежки задачи. Нито възрастѣта ни, нито обстоятелствата, съ които е окръжена сега българската Църква позволяватъ да оставаме сами подъ тежестѣта на тия задачи.

Нерѣдко царското правителство е отправяло къмъ насъ искания, които сж останали и оставатъ висящи, защото, изпълнението имъ е отъ компетентностъ на управителнитѣ тѣла на Екзархията, а таквизъ нѣма.

Прочее, поради всичко горѣизложено и за да снимимъ отъ себе всѣка пастиреначалническа, отговорностъ имаме честь най-настоятелно и категорично да молимъ, да ни се разрѣши да подновимъ и свикаме часъ напирѣдъ двѣтѣ административни тѣла при Екзархията — синода и смѣсеня съвѣтъ. Отъ туй не може освѣнъ полза да има: съ посрѣдството на тия институти Българската Екзархия ще влѣзе напълно въ функциитѣ си, ще направи по ефикасно ръководството на църковно-общественитѣ работи на екзархийското паство, чрѣзъ живо слово и чрѣзъ окръжни послания ще го напѣтва къмъ доброто. Правилното църковно организиране на българската община въ Империята ще усилитъ и залечи още повече връзкитѣ, що съединяватъ вѣропоदानото население съ Трона. То ще се посрѣщне съ най-голъма радостъ и отъ цѣлия български народъ.

(подписъ) *Екзархъ Български Иосифъ.*

Истина ли е, че въ Българското общество има: „липса отъ просвѣта“.

Въ брой 25-ий на „църковенъ вѣстникъ“ отъ тази година е напечатана статията на г-нъ Д-ръ Стефанъ Цанковъ: „*какъ нахлуи на злото*“. Въ тази статия се изкарва, че: „слободията, полуобразованието и псевдорационализма“ сж главнитѣ причини на злото въ нашето общество, и въ края на статията, автора се пита: „*защо до прѣди освобождението злото не можса да си пробие такъвъ пътъ, какъвто то си пробива сега, нали и тогава бѣхме неукы, бѣдни и пр.*“ На тѣзи въпроси г. Д-ръ Цанковъ отговаря въ брой 26 на сѣщия вѣстникъ съ статията: „*липса отъ просвѣта*“.

Въ тази статия се забѣлѣзва едно вътрѣшно противорѣчие на мисълта, забѣлѣзва се още психологическа и фактическа невѣрностъ.

Вътрѣшното противорѣчие се забѣлѣзва тамъ, гдѣто отъ една страна се констатира „псевдорационализма“ въ нашето общество, а отъ друга — се признаватъ знания професионални, що облѣкчаватъ физическия трудъ и знания (истински разбира се), които знания до освобождението ги нѣмаше въ народа, поради което той „бѣше неукъ, ала за туй, пъкъ той бѣше просвѣтенъ“. Псевдорационализма и знанията (учеността), като понятия несъвмѣстими, противорѣчиво е тѣхното, взаимно съществуване. Инакъ щѣше да стои работата, ако г-нъ авторътъ ни опрѣдѣлше границитѣ на тѣзи двѣ понятия, т. е. въ коя часть отъ народа, или отъ „българското общество“ е псевдорационализма и въ коя — истинскитѣ знания.

Друго едно противорѣчие се съглежда въ статията: „*липса отъ просвѣта*“, гдѣто отъ една страна ни се доказва, че злото до прѣди освобождението не можса да нахлуе въ народа ни, защото той е ималъ „*духовна просвѣта*“ която не е позволявала на злото да нахлуе по сега злото нахлу, благодарение на това, че *просвѣтата е изгубена въ народа*, а отъ друга страна сѣщия авторъ казва: „народътъ съ малки изключения си остава сѣщъ“. Да се твърди, че народа е изгубилъ „*нѣщо*“ което е давало смисълъ на живота му, което е било основа на разнообразния му животъ, а сѣщеврѣмено да се признава, че народа съ малки изключения си остава сѣщъ, е мисълъ съвсѣмъ нелогична. „Интелигентно общество“ и „българско общество“ се смѣсватъ.

Психологическа невѣрностъ: Психологически законъ е, че една душа, (индивидуална или народна) колкото по-вече врѣме е употребила за своето сформирование (било въ добро или лошо), толкова формировката ѝ е по-здрава, и толкова по-вече врѣме е нужно за прѣмахването на тази формировка, а още по-вече на замѣняването ѝ съ нова. Щомъ е така, то невъзможно е да мислимъ, че е изчезнала за 20 — 30 год. най-тънката и деликатна формировка на българската душа, — формировката, добита прѣзъ толкова вѣка и при това тѣй здрава. Тази формировка, за която е думата, е религиозно-нравствената или „духовната просвѣта“, за която, ако си припомнимъ каква рѣшающа сила е имала въ живота на народа, то изчезването ѝ (за едно толкозъ кратко врѣме) изъ народа става още

по невъзможно. Ако силата на тая духовна просвѣта е била такава „щото давала смисълъ на живота, рѣшавала всѣко дѣло по християнски и държала народа о правдата Христова“, споредъ автора, то непонятно е, какъ би могло едно толкова силно душевно чувство, една толкозъ здрава оформена духовна народна просвѣта, която давала тонъ на разнообразния народенъ и индивидуаленъ животъ отъ толкова вѣка, да изчезне само за $\frac{1}{4}$ вѣкъ? Да, азъ мисля и отъ горното е ясно, че психологиѣта не ни дава право да мислимъ, че онова „*което*“, въ продължение на толкова вѣкове се е напластявало, сформировало и постоянно усилвало отъ „химнитѣ църковни, отъ религиозното съзнание, отъ житията на светиитѣ и пр.; онова „*което*“ е било единственото оржие, (особено прѣзъ робскитѣ вѣкове) въ народната ни душа да се запази народността, честта и човѣшкото достоинство както въ народа и семѣйството, тѣй и въ индивидуа, сега да се е изгубило въ единъ периодъ отъ (30) г. подъ влиянието на слободията, полуобразованието и псевдорационализма, а още по-вече да се замѣни съ тѣхъ, както мисли г. автора.

Фактическа невѣрностъ: Доказателствата на фактическата невѣрностъ сж непосредствени и посрѣдствени. Непосрѣдственитѣ доказателства всѣки може да види, достатъчно е да отиде въ който и да е провинциаленъ Български градъ, гдѣто „духовната просвѣта“ наистина още е въ сила да рѣшава всички дѣла по християнски; още тя дава смисълъ и значение на живота. Нъ ако се отиде въ **селата**, тамъ вече българската душа още се види такава, каквато си е била прѣди освобождението: плаха, недовѣрчива, скрита въ себе си, нъ пълна съ чистата „духовна просвѣта“, която не само дава смисълъ въ живота, нъ варди населението отъ разни земни безредици и смущения, така здраво, щото сѣщата работа въ голѣмитѣ градове, полицията не може толкозъ здраво да изпълни, защото ако отсѣстваше „духовната просвѣта“ между българското общество, гдѣто малко се знаятъ гражданскитѣ закони, относително реда и тишината, много чести би ставали разни прѣстѣпления.

Едно отъ многото фактически посрѣдствени доказателства е и това (че въ българското общество не е изчезнала „духовната просвѣта“) гдѣто писмено и устно високо протестира българското общество противъ посѣгателствата на тази му духовна просвѣта. И така, туй, което за 12 вѣка е здраво съградено въ народната душа и стоплено въ сѣщото сърдце — само за $\frac{1}{4}$ вѣкъ не може да се разруши или замѣни. Безспорно е, че часть отъ българската интелигенция (а не цѣлото българско общество или интелигенцията му) е тръгнала по „новия, но въ всѣко отношение съсипателенъ пътъ“. Но тази интелигенция, като значително меншенство и като се храни съ утопични идеи, е безсилна да отнеме (сега и за бъдаще) духовната просвѣта *въ народа*. Тука може да ми се възрази, че щомъ тази интелигенция живѣе и се движи изъ народа и този послѣдния я тѣрпи лѣсно е да се мисли, че тя (интелигенцията) постепенно ще успѣе да вземе отъ народа въпросната просвѣта.

Това възражение пада, щомъ си прѣдставимъ, какво нашия народъ се отличава съ една хладнокрѣвна толерантностъ и славянска гостопримностъ къмъ всѣкиго.

Освѣтъ това, тази частъ отъ интеллигенцията е *плътъ и кръвъ на този народъ*: братия, синове, внуци, сестри, дъщери и пр., обстоятелство което до известна степенъ извинява грѣшката имъ. При горнитѣ причини за въздържането на народа да търпи тѣзи младежи, що посѣгатъ на светинята му е и сама „просвѣта“ „духовна просвѣта“, въ народа, която просвѣта диктува на този народъ „зло за зло не връщай“. Но тамъ, гдѣто полуобразованата, неактивна и завладѣна отъ утопични идеи младежъ явно посѣгне върху народната просвѣта, народа губи своята толерантностъ, славянска гостоприемностъ и синовна обичъ къмъ тѣзи младежи, сѣщо ѝ отплаща и си завардва своята светиня. Това става у насъ и послужи за урокъ на подобни посѣгатели да се откажатъ отъ безуспѣшната си работа. Важното е да се спомене и това, че тѣзи псевдорационалисти, които бѣха се запрѣтнали да изкореняватъ народната просвѣта по прѣди я бѣха изкоренили изъ себе си, вслѣдствие на което прѣдъ българското общество се явиха напълно безавторитетни, а като такива, народа ги намрази, дигна си отъ тѣхъ довѣрнето и се оттегли отъ тѣхъ. А тази тѣхна безавторитетностъ, изгубване народното довѣрие и изолираностъ отъ народа бѣ най-сжществената причина, та не можахъ (тѣзи псевдорационалисти) да зематъ отъ народната душа най-евтиното, а камо ли най-сжщпото, въ случая „духовната просвѣта“.

По нататкъ г. автора твърди, че главния проводникъ за обезпросвѣтяване на нашето общество е училището и въ него се добива псевдорационализма, полуобразованието и пр., съ една дума училищата сж разсадници на злото. Да се твърди, че *всички* училища сж разсадници на едно толкова голѣмо зло и да не се укаже по кой начинъ прави това училището (чрѣзъ своитѣ неподходящи методи по прѣдметитѣ ли, или чрѣзъ прѣподаванието на нѣкой прѣдмети, природата на които е такава, че ражда злото или самата личностъ на учителитѣ е причината на злото, съ една дума въ коя точка на училището е злото и умишлено ли се върши или не) е обстоятелство, което придава на статията невзвѣршеностъ и я лишава отъ доказателство.

Свещ. Пав. Трениевъ

Изяснителна бѣлѣжка.

Авторътъ на горята статия е изпадналъ въ едно основно и доста тежко недоразумѣние, или пъкъ—недоразбиране. Съ посочването и изяснението на това недоразбиране, вървамъ, най-лесно ще се схване, че изтъкванитѣ отъ него въ обговорванитѣ мои статии противорѣчия и невѣрности базиратъ на недоразбирането и рухватъ заедно съ това послѣдното.

Авторътъ мѣси прѣди всичко понятията „народъ“ и „общество“. Азъ не искамъ да говоря за първоначалния тѣхенъ произходъ иза филоложкото тѣхно сходство. Въ случая важи общепотрѣбимото тѣхно значение. Всѣки, вървамъ, ще схване разликата, кога се говори за: нашия *общественъ* животъ и за нашия *народенъ* животъ. Друго е българския народъ и друго — българското общество. И за това, никой струва ми се, не ще се рѣши да твърди, че българското общество е сжщото туй, що и българ-

ския народъ. „Обществото“ е понятие по-частно, по-специфично. И въ случая, една отъ специфичноститѣ на обществото ни въ сравнение съ нашия народъ е: по-съзнателния и по-мисловенъ животъ, въ (*психологическа* смисълъ), на обществото прѣдъ народа. Ей тая специфичностъ на понятието „общество“ е прокарана и изразена въ въпроснитѣ мои статии. За това и азъ много ясно правяхъ и сега правя разлика между нашето общество и нашия народъ. Наистина, въ реченитѣ си статии азъ се вардѣхъ да казвамъ, па и сега не казвамъ, че обществото, изобщо взето, е интеллигентно. О, запазилъ ме Богъ отъ това! Може да е грѣхъ и невѣрно да се казва, че нашето общество въ общия свой колоритъ е неинтелигентно; но азъ го казвамъ. Общитѣ прояви на общественния нашъ животъ ме довеждатъ до това не твърдѣ лѣстно за насъ заключение. Всичко това свещ. Пав. Трениевъ, види се, не схваналъ или недочелъ. И самъ като смѣсилъ понятията „общество“ и „народъ“, помислилъ е (т. е. набѣдилъ ме е), че и азъ ги мѣся. А въ туй сѣстои именно и недоразумѣнието или недоразбирането.

Да изясня сега въ частностъ недоразбиранитѣ отъ свещ. Пав. Трениевъ мои твърдения, помислени отъ него за противорѣчия и невѣрности.

1. Въ статиятѣ си азъ казахъ, че *народътъ* ни до прѣди освобождението си е билъ неукъ, ала просвѣтенъ. „Такъвъ сжщо, съ малки изключения, си остава и сега“. А петъ десетъ реда по-надолу, казвамъ, че „у нашето интеллигентно (ужъ) *общество* става пагубниятъ процесъ на обезпросвѣтяване“. Ясно е, значи, различieto, което азъ правя за просвѣта и обезпросвѣтяване между нашия народъ и общество. Не само въ реченитѣ статии, но изобщо никога не съмъ писалъ и не съмъ можалъ противъ убѣждението си да напиша, че „просвѣтата е изгубена въ народа“. Това би значило съвсѣмъ да забравя основания тонъ на своя народническо-религиозенъ погледъ. Отъ дѣ тогава на свещ. Пав. Трениевъ е дошло въ умъ да твърди, че уже азъ съмъ писалъ, какво народътъ билъ хемъ просвѣтенъ, хемъ не просвѣтенъ? — Защото помислилъ, че и азъ като него мѣся понятието „общество“ и „народъ“; та като кажа, че въ *обществото* липсува просвѣта, то ужъ значало, че и у народа тя липсува. Речениятъ авторъ намира противорѣчие и въ това, че съмъ турялъ съвмѣстното сжществуване на псевдорационализма и истинската ученостъ у нашето общество. Тукъ на автора се е сторило, че има противорѣчие само за туй, защото: а) изпусналъ изъ прѣдъ видъ, че на нашето общество (изобщо взето) азъ приписвамъ *полуобразование*, което спомага за ширението на псевдорационалистични учения; и в) защото не можалъ да улови мисълта ми, какво нашето общество (не въ отдѣлнитѣ си нѣкой личности, но въ общата своя физиономия) е *неинтелигентно*; — вѣдъ на мѣста азъ изрично казвамъ „интелигентното (ужъ) наше общество“. Разбератъ ли се тия два тънки нюанси на мисълта ми, ще изчезне всѣкаква посмисълъ, че *равносилно* (види се, иска да каже авторътъ) съмъ турялъ взаимното сжществуване на лъжезнанието и истинската ученостъ у нашето общество.

2. Фиктивна е сжщо и привежданата „психологическа невѣрностъ“. Ако азъ бихъ твърдѣлъ, че въ разстояние на нѣкакви си 30 г. (т. е. послѣ освобождението)

нашият *народъ* е изгубил своята душа, своята просвѣта, то, наистина, всѣки, горѣ долѣ знающъ социалната психология, би съ право казалъ, че това е невъзможно, че такъвъ утвърждаванъ фактъ е невѣренъ. Ала азъ никѣдъ не съмъ казалъ и не съмъ далъ намекъ да се разбере, че ужъ *нашиятъ народъ* се обезпросвѣтилъ въ 1/4 вѣкъ. Тукъ менъ се приписва една съвсѣмъ чужда и противна мисль. Защо? — Защото свещ. Пав. Трениевъ отново самъ като смѣсилъ понятията „общество“ и „народъ“, само-волно отъ мое име стоварва *общественото* обезпросвѣтяване на плѣщитѣ на *народа*. Азъ твърдя, че у *обществото* има липса отъ просвѣта и че, слѣдователно, 30-тѣ г. за обезпросвѣтяване падатъ на гърба на нашето общество, а не на оня на народа. Не смѣтамъ пъкъ за нужно да се задрѣтвамъ тукъ да доказвамъ, че нашето общество (въ своя общъ колоритъ) се е обезпросветявало, и то именно въ тия 30 години, т. е. въ послѣосвободителния периодъ. Още по-вече, че азъ изрично дѣля нашето (интелигентно ужъ) общество въ своя общъ видъ главно на два дѣла (като признавамъ отѣнки и смѣшения): а) „идеалиститѣ“, по-младитѣ, що сж трѣгнали по пътя на слободията, полуобразованието и псевдорационализма и в) „практицитѣ“ (по-старитѣ, що пъкъ сж трѣгнали главно по набѣга за богатство, като при това признавамъ с) още и една малка часть отъ такива „старци“, които „милѣятъ за нравствения активизъмъ на доосвободителния периодъ, но които или не смѣятъ прѣдъ младитѣ да се обадятъ, или пъкъ ако се обадятъ, тѣхниятъ гласъ се заглушава отъ идейния викъ на младитѣ“. Значи, като се остави вече на страна народа, и досѣжно общество, даже и по наотдѣли говорено, азъ не допускамъ, че 30 годишниятъ периодъ е закачилъ „всички“, а *общата просвѣтна боя на нашето общество*.

3. Що се касае тѣй нареченитѣ „фактически невѣрности“, то относно това азъ оставамъ на страна всичко друго защото то се върти все около нещастната изиснена на нѣколко вече мѣста размѣна на понятията народъ и общество) и се спирамъ на въпроса за училището. Азъ и сега поддрѣжамъ възгледа си, че „главния“ провидникъ въ сегашне врѣме за обезпросвѣтяването на обществото ни е училището. Но моля да се разбере, че като казвамъ училището, не казвамъ *всичкитѣ* училища или пъкъ *само* училището. Въ реченитѣ си статии азъ никѣдъ не съмъ казалъ, че „всичкитѣ“ училища сж главни проводници на обезпросвѣтяване, а говоря всѣкога общо, — „училището“, и даже на едно мѣсто пиша: „азъ не искамъ, разбира се, да кажа, че *само* училището спомага тоя обезпросвѣтителенъ процесъ“. Твърдението значи, на о. Пав. Трениевъ, какво ужъ, съгласно моео разбирање, „всички“ училища обезпросвѣтявали, е твърдение най-малко . . . — погрѣшно. Сжщо такова е и твърдението му, че не съмъ указвалъ *по кой начинъ* прави това училището. Защото, всѣки, който съ внимание и вмислюване е прочелъ моитѣ изрази по тая точка: „младитѣ („идейнитѣ“) прѣвзеха училищата“, „слободно хазайствуватъ въ тѣхъ“, „гонятъ изъ тѣхъ самородната ни просвѣта“; и още: „училищнитѣ прѣдмети, които сж изключително възпитателни, се тѣй трериратъ, че съ самитѣ тѣхъ се дескредитира тѣхната сжщина и възпитателното имъ значение“, — то ще е схваналъ, че

училището върши това обезпросвѣтяване прѣдимно чрѣзъ *учителитѣ*, а послѣ и съ *лошата* си възпитателно-учебна *система*.

Собствено тоя послѣдния въпросъ азъ едва *зачекнахъ*, и по него още не съмъ се напълно изказалъ. Па и всѣки, който е слѣдилъ началото и генетическата връзка на въпроснитѣ ми статии, ще трѣбва да е заблѣлжилъ, че азъ не съмъ завършилъ и, затова, трѣбваше малко да се потърпи, ако искаше да се види завършека или „завършеността“ на краткия ми етюдъ.

Накрай, нека ми бѣде позволено да отблѣжа, защо си сторихъ труда да направя горнитѣ изяснителни блѣжки по статийката на свещ. Пав. Трениевъ, която, собствено изцѣло взета, не прѣдставлява нѣщо отъ принципиаленъ интересъ. Краткитѣ си блѣжки азъ направихъ съ едничката мисль и съ едничката добра надежда да бѣла отъ една страна — по-добрѣ разбранъ (защото отъ всичко изглежда, че свещ. Пав. Трениевъ съвсѣмъ не можалъ да ме разбере), и отъ друга — за да се по-интенсивно заинтересоватъ съ зачекванитѣ отъ менъ въпроси и читателитѣ, и изобщо боравянитѣ съ мисльта, перото и дѣлото.

Д-ръ Стеф. Цанковъ.

Изъ допискитѣ.

Отъ с. Кукленъ ни пишатъ: Нашето черковно и политическо минало — толкова славно, бѣ покрито съ гжста мъгла отъ забвение. Туй забвение бѣ стигнало до тамъ, щото бѣ прѣвърнато въ отрицание. Ние самички, синове на прѣдишнитѣ българи и потомци на ратницитѣ на великитѣ наши царе, бѣхме забравили своето име и своята народность; бѣхме забравили миналото и историята.

Гръцкото духовенство, което уби нашия духъ, което унищожи нашата народна църква, прѣвзе и нашитѣ светилища, дѣто можеше още да се крѣпятъ спомѣнитѣ изъ миналото. Гръцкитѣ владици обсебихъ нашитѣ църкви, нашитѣ манастири и изгорихъ нашитѣ книги.

Трѣбваше да се мине много врѣме, да си изниже дълга верига отъ прѣдизвикателства, та най-послѣ народа да излѣзне отъ тѣрпѣние и да стѣпи въ владѣние отново на ония свои светилища, които му бѣхъ отнеги прѣзъ врѣмето на тѣмнината, мжкитѣ и теглилата, и въ тия светилища да открие своето минало, — ония паметници, които да покажатъ миналото величие и да утвърдятъ правото на народа върху тия светилища.

Думата ни е за манастира Св. Врачъ, който бѣше до сега въ рѣцѣтѣ на гърцитѣ, и който тѣ прѣдадохъ на българитѣ.

На 25 Юлий врѣмения настоятелъ на манастира Василь Игнатевъ, видѣлъ подъ покрива на манастирската черква книги, и послѣ въ присѣтствието на Кукленския главенъ учителъ Симовъ, на свещеника К. Панайотовъ, държавния бирникъ Раичевъ, се намѣриха много стари български ръкописни книги, които повечето развѣсани, а само двѣ подвѣрзани съ липови дѣски и

обвити съ кожа; отъ тѣхъ едната е дамаскинъ съ устава на манастира и въ нея се чете такава записка: Сия книга глаголема „поучение“ отъ манастира Св. Врачъ, виша село Кукленъ, аще който . . . продаде да е проклетъ отъ светитѣ отци и отъ „Св. Врача“. Другата книга е минеи или друга служебна книга.

Освѣнъ книгитѣ намѣрихъ още нѣколко икони стари съ славянски надписи. На вѣнцашнитѣ стѣни се намѣрихъ нѣколко изображения на светци, на които славянските надписи сж изтъркани, а стой надписа само Св. Арахангела Михаилъ.

За всичко намѣрено се състави надлѣжния актъ, подписанъ отъ всичкитѣ присѣтсвующи, а иконитѣ и книгитѣ се приброхъ въ селската църква.

Неще бжде злѣ, ако Св. Синодъ изпрати вѣщо лице, та да направи едно научно-историческо излѣждане, за да се доиде до истината.

Единъ отъ старитѣ слуги на манастира разказва, че подъ покрива на манастира имало много книги манастирски, всички български, нѣ, като били открити отъ игумена Костандосъ, той едни изгорилъ, а други, отнесалъ неизвѣстно къдѣ.

* * *

Отъ Ямболъ: На 9 Юли т. г. Римокатолика Имрещенгеровъ 28 годишенъ отъ гр. Екзаръ (Австрия) слѣдъ като прие св. Миропомазане въ църквата „Св. В. м. Георгии“ прие се зачисленъ въ лопото на Св. Православна Источна Църква, когото привѣтствуваме съ духовното просвѣщение на Св. Истинска Христова вѣра.

* * *

Тая вечеръ (28 Юли) пристигна една депутация отъ село Акъ-Бунаръ на чело съ кмета и прѣдадохъ църквата и училището и обявихъ, че минаватъ подъ вѣдомството на Екзархията.

* * *

Отъ Провадия: Религиозното охлаждане въ християнитѣ въ нашия край, докара свещеницитѣ отъ Провадийската духовна околия да обмислятъ тоя въпросъ. Събрани на съборъ два пѣти—18 и 21 Юлий, въ гр. Провадия, ние обмислихме, като какви срѣдства ще трѣбва да употрѣбимъ за да, се възвърне блуждающето вѣнъ отъ църквата и религията паство, и послѣ станалитѣ разисквания, едногласно рѣшихме: Живото слово при Божествената Литургия при тайнствата и трѣбитѣ; проповѣдь между народа, събранъ на мегдана, въ селото и при всѣки удобенъ случай, гдѣто свещеника има възможность да разкаже нѣщо изъ Евангелието и да поучи пасомитѣ въ правдата и истината Божия. Тия срѣдства намѣрихме за най-сигурни, за да се просвѣтятъ умовѣтѣ и стоплятъ охладенитѣ религиозно сърдца.

Белетристика.

Послѣднитѣ дни отъ живота на Пилагъ.

Прѣвелъ П. П-въ
Продължение отъ брой 30.

Този ревъ потърси двореца. Само единъ Исусъ, прѣдметътъ на тѣхната яростъ, стоеше спокоенъ посрѣдъ тълпата. Той бѣше приличенъ на статуята на невинността въ храма на Евменида.

Слѣдъ като употрѣбихъ разни срѣдства, за да измъкна Назорянина изъ рѣцѣтъ имъ, азъ бѣхъ до толкова слабъ, че се рѣшихъ да употрѣбя още едно срѣдство, което струваше ми се, ще може да му запази живота; азъ заповѣдахъ да го биятъ съ прѣчки и омихъ рѣцѣтъ си прѣдъ очитѣ на народа, който, макаръ и да не чуваше гласътъ ми, разбираше отъ този алегориченъ знакъ моята мисль. Измѣчванията на Исуса не успокоиха нечестивитѣ, защото тѣ искаха неговата смъртъ. Азъ бѣхъ свидѣтель на възмущението, което идѣше отъ всички страни; видѣхъ, колко далечъ се простираше заслѣпението на народа, и това, що се вършеше прѣдъ очитѣ ми, надминаваше всичко изпитано. Като че ли адски сили изпълниха Иерусалимъ съ своитѣ дѣяния, поглѣдътъ имъ бѣше кръвожаденъ и устата имъ изригнаха само ужасни проклятия. Тази грамадна тълпа, като започнешъ отъ преторията чакъ до планината Сионъ, издаваше ревъ, каквото издаватъ вълнитѣ на бурното море и каквото, нито при едно възстание въ Панония, нито даже при шурмоветѣ въ форумътъ, никога не е билъ чуванъ. Деньтъ се помрачаваше постепенно все по-вече и по-вече, подобно на мракътъ зимно врѣме. Така сжщо бѣше и при смъртъта на Юлия Цезаря. Това бѣше въ първата половина на Мартъ мѣсець. Азъ покорниятъ началникъ на разбунтувалата се провинция се опрѣхъ до колонитѣ на своята базилика и млчешката глѣдахъ на тѣзи рожби на ада, които влачеха праведника къмъ мѣстото, дѣто щѣше да се извърши наказанието. Градътъ остана пустъ, понеже всичкитѣ негови жители излѣзоха на Голгота; около мене всичко дишаше пустота и печаль. Моята стража се смѣси съ народа, а стотникътъ, за да запази поне сѣнката на властѣта, се грижеше за каквѣв и да е порядъкъ. Останахъ азъ самъ и въ своето разкъсано сърдце чувствувахъ, че това, което се вършеше сега, се отнася по-вече въ кръга на Божитѣ повеления, отколкото къмъ човѣшкитѣ работи.

Ужасниятъ шумъ отъ Голгота достигаше до ушитѣ ми, вѣтърътъ като че ли донасяше при мене чувството на смъртна борба, въ каквата не е свършвалъ живота си нито единъ смъртенъ. Тъменъ облакъ покри кулата на храма, разпространи се върху цѣлиятъ градъ и го покри съ тъменъ мракъ. На всѣкъдѣ по земята се явли тѣзи страшни небесни знамения, защото, както казватъ, Диониси Ареопagitъ извикалъ: „или творецътъ на свѣта страда, или се разваля цѣлата машина на всѣлената.“

Въ първия часъ отъ нощта, облѣченъ съ плащъ, азъ тръгнахъ изъ града и прѣзъ градскитѣ врати се отправихъ къмъ Голгота. Тамъ азъ намѣрихъ жертвата

вече свършена, — жертвата, която неотдавна биде принесена отъ човѣшката злоба. Мълчишката, съ наведени къмъ земята глави и съ срамъ се връщаха юдейтъ въ Иерусалимъ, защото виденото бѣше изпълнило съ страхъ и съкрушение тѣхнитѣ души. Римската стража минаваше покрай мене така сящо въ мълчание; знаменосецътъ бѣше закрилъ своятъ орелъ въ знакъ на скръбъ, а вървящитѣ въ послѣднитѣ редове войници си шепнѣха тайнствени думи, на които значението не разбрахъ. Други приказваха за призраци, които често поразявали римлянетѣ по заповѣдъ на боговетѣ. Ту на едно, ту на друго мѣсто се виждаха групи отъ мъжъ и жена, които плачейки се връщаха като поглѣждаха къмъ Голгота. Тѣ може би очакваха отъ тука и друго нѣкое явление. Съ стѣснена душа се върнахъ азъ въ преторията. Като се приближихъ до стълбата, при блѣсакътъ на свѣтковицата, азъ се видѣхъ оцапанъ съ кръвта на Назарянина. Тукъ съ миренъ видъ ме очакваше старецъ, а задъ него стояха плачуци жени, лицата на които закриваше тъмнината. Старецътъ съ плачъ се хвърли прѣдъ краката ми; колко трогателни сж сълзитѣ на старцитѣ!

— „Какво искашъ дѣдо?“ попитахъ азъ кротко. „Азъ съмъ Иосифъ изъ Ариматея и моля да позволите да погреба Исуса отъ Назаретъ“. Азъ повдигнахъ стареца отъ земята и казахъ: „нека бѣде тѣй, както ти искашъ“ и по скоро заповѣдахъ на Мавлия да запази гробътъ съ нѣколко войници, да не би да въздаватъ божески почести на умрѣлиятъ Назарянинъ. Два дни послѣ това, гробътъ бѣше намѣренъ празенъ; ученицитѣ му разгласяваха, че тѣхния учителъ възкрѣсналъ, както прѣдсказваше.

Слѣдъ всичко това оставаше ми само едно, да увѣдомя императора за това необикновенно събитие; азъ извършихъ това тутакси въ настѣпающата, послѣ този несчастенъ день, нощъ, като извѣстихъ за всичко подробно безъ да укрива нѣщо. Утрѣнатата зора ме завари съ перо въ рѣка, когато изведнажъ се чува трѣби. Азъ обърнахъ погледъ къмъ императорскитѣ врати, заблѣжихъ голѣмо движение между войницитѣ, които бѣха на стража и чухъ отъ далечъ да се раздава императорския маршъ. Това бѣше очакваната по-рано помощъ отъ двѣ хиляди отборъ войници, които, за да стигнатъ по-скоро, вървели прѣзъ нощта. И така, казахъ азъ, трѣбвало да се извърши голѣма неправда! Идвали сутринята, за да спасятъ падналата прѣзъ миналата вечеръ жертва! Ужасна надсмѣшка на сѣдбата! Наистина казваше на кръста Назарянина, че всичко се изпълни!

Ото този день азъ дадохъ воля на умразата си къмъ народа, който ме направи такъвъ жестокъ; цѣлиятъ градъ треперѣше отъ мене. Не слѣдъ дълго врѣме послѣ това азъ получихъ писмо отъ императора, въ което той силно ме укоряваше за постѣпката ми съ Исуса и което още по-вече възбуди жаждата ми за мжстъ къмъ юдейтъ. Моето съобщение за смъртта на Исуса, четено въ сената, произвело силно впечатление. Образътъ на Назарянина съ божески почести билъ сложенъ въ храма на императорския дворецъ. Моитѣ врагове, които азъ имамъ между придворнитѣ, се съюзиха противъ мене и за това слѣдъ нѣколко години послѣ смъртта на Исуса Назарянина, ето азъ вече

съмъ изгоненъ тукъ, въ този градъ. Дѣто моитѣ дни ще гаснатъ въ скърби и тревоги. Менъ ми се струва, че въ краенъ случай ти ще кажешъ, азъ съмъ по-вече несчастенъ, отколкояо виноватъ“.

Старецътъ замлъкналъ, сълзи се лѣбели по неговитѣ дълбоко набръчкани бузи. Слабитѣ му очи, които чели били приковани въ ужасенъ образъ, само нему видимъ, който му изобразявалъ миналото. Албинъ се чувствувалъ поразенъ отъ тази повѣсть и на празно търсилъ думи да утѣши гостѣта си и казалъ: „Пилате, ти си прѣкаралъ голѣмо несчастье; обаче, пакъ можешъ да намѣришъ утѣха, моли боговетѣ за помощъ!“

Пилатъ погледналъ на него съ болѣзнена усмивка, а Албанъ продължилъ: „нашиятъ градъ не ти се харесва, умраза се гнезди противъ тебе на публичнитѣ площади, а и врѣмето не ще те запази отъ външни нападения. Мигаръ не можешъ намѣри ти спокойствие въ нашитѣ планини, каквото тукъ не неможъ намѣри. Чистиятъ въздухъ спомага за спокойствието на сърдцето и за забравянieto на отдавна мѣчащитѣ те печали“

— „Страхувамъ се да те разбере, казалъ прѣблѣднелия Пилатъ, тѣй като ти, подобно на пълзяща змия, отивашъ къмъ цѣлѣта си; искашъ да затворишъ вратата на дома си за несчастния старецъ“.

— „Боговетѣ сж свидѣтели, отговорилъ Албинъ, че никога не бихъ нарушилъ правата на гостоприемството, но“

— „Тѣй, прѣкъсналъ Пилатъ, по отношение на другитѣ, тѣ сж били винаги свещени, но за мене ти искашъ да направишъ отстѣпление отъ всѣкогашния си обичай. Разбирамъ те, но на другаръ, Албине, това трѣбва да се каже нѣколко вѣжливи думи Въ мене още единъ пѣтъ се обажда стойкъ; огнѣтъ на моятъ животъ още единъ пѣтъ ще избухне прѣди да угасне. Ще се простя съ тебе и ще отида!“

Албинъ навелъ очи въ мълчание, а Пилатъ казалъ: Твоето мълчание говори твърдѣ много за твоеото съгласие съ Маркъ Юлий. — Повикай слугитѣ ми. „Твоитѣ слуги!“ се отзовалъ Албинъ, когато Пилатъ станалъ отъ столетъ, — „ти нѣмашъ слуги, тѣ те оставиха, освѣнъ стариятъ войникъ, който едничкътъ ти остана вѣренъ“.

„Ахъ, това е Лонгинъ! По тази постѣпка го познахъ. Погрижи се да го повикатъ“.

Когато този се явилъ. Пилатъ му казалъ: „Твоята прѣданность къмъ мене, Лонгине, е достойно за похвала; ти не си отишелъ слѣдъ своитѣ другари. Знаешъ ли Албине, какво направи този воиникъ? Той стоеше при Голгота при кръста, на който висѣше Назарянина; жалко му било за борящиятъ се съ смъртта. За да прѣкрати тази борба, той го проболъ съ копиеото си въ хълбокътъ. Лонгинъ ще умрѣ като християнинъ. Запааса ли си мечъ мой послѣдний и едничей другарю?“

Войникътъ отговорилъ на въпросътъ утвърдително, „Азъ, казалъ Пилатъ, сжщо съмъ готовъ“. Той се простилъ съ Албина и излязалъ.

Слѣдъ единъ часъ двамата мъже били дошли вече до срѣдата на планината, която се издигала надъ града Виена. Очитѣ на Пилатъ били устрѣмени къмъ мрачния долъ, който се намиралъ тамъ наблизю, водата въ него шумяла съ своето течение, безъ да се види, защото гѣститѣ емокиненни прѣчки я засѣнявали, и хвърле-

ниятъ камъкъ трѣбвало да се бори дълго врѣме съ тѣхъ, до като съ ударѣтъ при паданѣто си не давалъ да се знае, че е достигналъ своето мѣсто.

Погледѣтъ на Пилата се запрялъ върху тази пропастъ и, като се намиралъ въ послѣдна степенъ на отчаяние, облянъ съ сълзи той, казалъ на своятъ другаръ: „посрѣдъ нещастията помни смъртъта на Назарянина, който умираше спокойно; скрий си мечѣтъ, Лонгинъ, не искамъ азъ вече твоята услуга и безъ тебе азъ ще съумѣя да намѣря смъртъта. Твоята ржка не трѣбва да бѣде оцапана съ моята кръвь, защото по нея е текла свещенна кръвь. Тѣй Лонгине, този мъдрецъ, който умрѣ на Голгота, е слѣзалъ отъ небето, — пази тази вѣра въ сърдцето си. Всички, които взеха участие въ неговата смъртъ нещастно загинаха. Припомни си Иродъ и Каафа! Самъ Тиберию бѣше одушенъ въ Каиро на постелката си; само азъ единъ останахъ, ти сега бѣди твидѣтель на моятъ край“.

Слѣдъ тѣзи думи Пилатъ се хвърлил въ пропастъта. Лонгинъ чувалъ какъ се чуниятъ прѣчкитѣ и видѣлъ да се развяватъ на горѣ парцалиета отъ неговата дрѣха, разкъсана на клечкитѣ, чулъ шумъ отъ разбиващото се отъ скалитѣ тѣло, — и ехото наскоро му прѣдало послѣднитѣ окхания на умирающиятъ!

Така загиналъ Пилатъ, при когото страдалъ Христосъ на кръста.

Прѣдлагаемата по-горѣ въ прѣводъ повѣсть „Послѣднитѣ дни отъ живота на Пилата“ изобразва на какви мъки се подхвърлил Пилатъ, който осѣдилъ праведниятъ противъ съвѣстѣта си. Послѣднитѣ дни отъ живота на Пилата говорятъ не само на сѣднитѣ, на които е длъжностъ да въздаватъ справедливо всѣкому нуждното но и на всѣки човѣкъ, слѣднето: „никога не оскърбявай живущия въ тебе духовенъ пазачъ и сѣдия, никога не отивай противъ съвѣстѣта си; въ противенъ случай ти ще се изложишъ на нейнитѣ гризения, които ще отровятъ всичкитѣ ти удоволствия отъ живота“. Не е трудно да се убѣдимъ, че още въ сегашния животъ тозъ може да бѣде щастливъ и може да изпитва всички удоволствия, каквито сж възможни на Свѣта, у когото само е спокойна съвѣстѣта. И обратно инакви свѣтовни блага не ще доставятъ на човѣка радость, ако го безпокои съвѣстѣта му.

Историята на Исусовитѣ страдания показва, че Пилатъ не е билъ въ числото на заклетитѣ врагове на Спасителя. Понеже не желаялъ да го подложи на смъртно наказание, той, ту го оправдава въ тѣзи прѣстѣпления, въ които го обвиняватъ противницитѣ му и убѣждава народѣтъ въ неговата невинность, ту желае щото на Спасителя да бѣде дадена свобода поради настапающиятъ празникъ; ту иска да подѣйствува на обвинителитѣ му съ това, като имъ казва, че той е тѣхенъ съотечественикъ, достоенъ да бѣде тѣхенъ царъ, ту пъкъ иска да подѣйствува на сърдцата имъ, като имъ показва Спасителя въ окървавенъ видъ, който неволно би възбудилъ сълзи у зрителитѣ, ту пъкъ, като не желае да обвини Исуса, праща го на сѣдъ при Ирода, управителѣтъ на Галилея. Но всичко това нищо не помогнало: „юдейскитѣ началници казали на пилата, че ако той не прѣдаде Исуса на смъртъ, ще го признаятъ за врагъ на Кесария и ще се оплачатъ на импе-

ратора отъ него. Пилатъ подписалъ присѣдата за Исусовата смъртъ. При това трѣбва да вземемъ прѣдъ видъ, че това врѣме императора билъ Тиверий, човѣкъ въ висша степенъ подозрителенъ и жестокъ. Споредъ него добъръ управителъ билъ този, който повече на казвалъ хората. Пилатъ видѣлъ ясно, че ако не осѣди Христа, самъ ще бѣде прѣдаденъ на сѣдъ отъ Тиверия. Но и като осѣждалъ Спасителя на разпятие, той омилъ ржцѣтъ си прѣдъ народа въ знакъ на това, че го признава за невиненъ. Гезъ да се глѣда на това, неговата съвѣстъ била неспокойна, той осѣдилъ невинниятъ Христа противъ съвѣстѣта си. И ето тя никога не му дава покой, мъчи го.

Въ таквъ случай, ако бѣше поставенъ отъ императора, да наказва виновнитѣ и да защищава невиннитѣ трѣбвало е той да защити Спасителя. Заплашванията на юдейскитѣ началници, не трѣбвало да го отдѣлятъ отъ пжтѣтъ на справедливостѣта. Да допустнемъ, че той ако запазваше живота на Христа, би се подхвърлил на императорския гнѣвъ отъ клеветитѣ на юдейтѣ и съ това би се лишилъ отъ длъжностѣта си; но тогава той би се наслаждавалъ отъ пълно спокойствие на съвѣстѣта и Богъ би го наградилъ за неговата твърдость въ приличното изпълнение на длъжноститѣ си. Но за това че отишелъ противъ съвѣстѣта си, послѣ нѣколко врѣме, той се лишилъ отъ длъжностѣта си и се подхвърлил на тѣзи нравствени мъчения, които се описватъ въ тази повѣсть.

Като съзналъ, че е осѣдилъ праведникъ по настояването на юдейския народъ, той се въорѣжилъ противъ еврейтѣ, понеже тѣ станали причина да го гризе тѣй страшно съвѣстѣта му. Пилатъ послѣ осѣждането Христа на смъртъ, започналъ страшно да измѣчва юдейтѣ. Това послужило за причина, щото римския сенатъ да го осѣди на изгнание.

Божията правда рано или късно ще постигне всѣки прѣстѣпникъ, билъ той богатъ или сиромахъ, високъ по произходъ или низкъ. Не сж нужни за това много доказателства. Влѣзте въ довѣрие съ каквото и да било злодѣй и го попитайте, какво му говори съвѣстѣта и той ще ви каже, че се сили да заглуши нейния неумолимъ гласъ. Човѣче! прѣди да извършишъ каквото и да било дѣло, вслушай се въ гласѣтъ на съвѣстѣта си! И цѣни скжпо нейнитѣ внушения. Знай, че съвѣстѣта е гласѣтъ на самиятъ Богъ, който не желае нашето загиване и ни показва, какво да вършимъ и какво не. Бѣди готовъ да изгубишъ всичко, като запазишъ само спокойствието на съвѣстѣта си, честността и добродѣтелта; само въ таквъ случай ти ще бѣдешъ щастливъ.

Тази повѣсть твърдѣ сполучливо прѣнася нашиятъ духъ въ онѣзи врѣмена, когато сѣдили и мъчили нашиятъ Спаситель.

Отъ историята се знае това, че Пилатъ хранѣлъ непримирима вражда къмъ юдейския народъ и че тази вражда била причината за неговото загиване. Ето какъ разказва историкѣтъ Никифоръ Каллистъ (кн. 2 гл. ю) за случката, която станала причина да загина Пилатъ: „Единъ измамникъ събралъ голѣмо множество самаряни на планината Гаразинъ, за да имъ покаже, както той казвалъ, свещенитѣ сѣдове скрити ужъ тука отъ Моисей. Пилатъ, който виждалъ въ това събрание негодуване противъ римското правителство, се възползувалъ

отъ случая да накаже умразитѣ нему хора за мнимото тѣхно прѣстъпление.

Той ги заобиколил съ конницата си и заповѣдалъ да накажатъ съ смъртъ знатнитѣ отъ тѣхъ, а всички други да сѣкатъ безъ разборъ. Самарянитѣ, съотечественици на избититѣ се оплакали на сирийския управител Вителий, баща на императора съ сѣщото име, който ималъ подъ властѣта си Юдея. Като слѣдствие отъ това оплакване, Вителий призналъ Пилата за виновенъ и му заповѣдалъ да се отправи за Римъ, за да се оправдае прѣдъ императора, който вече ималъ не добро мнѣние за него, слѣдъ оплакванието на Мариа Магдалина за несправедливитѣ му постѣпки. Въ Римъ, Пилатъ не можалъ да се оправдае и за това билъ лишенъ отъ длъжността си и изпратенъ на изгнание въ Галилея въ 37 та година слѣдъ Р. Христово, въ началото на Калигдровото царуване. Въ Галилея му билъ отреденъ за живѣне греда Виена, въ областѣта Дофине. Тукъ той измѣчванъ отъ мъка, печаль и гризене на съвѣстѣта се лишилъ самъ отъ живота си.

Свещ. А. Ковальнишки.

ЦЪРКОВНА И ОБЩЕСТВЕНА ЛѢТОПИСЬ.

Вжтрѣшенъ отдѣлъ.

Тѣхни Високипрѣосвещенства св. Варненския и Прѣславски Митрополитъ г. г. Симеонъ и Русенския г. г. Василий сж пристигнали на 31 м. м. юлий отъ Рилския мѣнастиръ тукъ, въ София, и сж се остановили въ синодалната палата.

Назначение по църковното вѣдомство. Иеромонахъ Захарий, братъ на Рилската св. Обитель, е назначенъ за ефемерий на църквата при тувшаната Духовна Семинария.

Антигрѣцкото движение у насъ. Както е извѣстно, отъ нѣколко недѣли на самъ у насъ се появи едно доста силно движение противъ грѣцитѣ въобще, и тукъ въ България, изразено главно чрѣзъ митингитѣ. Като най-крупенъ изразъ на това движение ще служи проектирания за тая цѣль общенароденъ митингъ въ Плевдивъ на 5 и 6-й тою. Тѣй като самото движение е отъ интересъ и значение за насъ, въ слѣдния брой ние ще се повърнемъ по него.

Отпуснати, видоизмѣнени и прѣкратени пенсии и пособия. Съгласно указа № 11 отъ 14 й юлий 1906 година, I-во: *Опрѣдѣлява се свещеническа пенсия за изслужени години на слѣднитѣ лица:*

1. На свещеническата вдовица Калуда Господинова п. Стоянова, живуща въ с. Бойника, Ямболска околия, законна съпруга на покойния свещеникъ Стоянъ Николовъ, бивши енорийски свещенослужителъ въ с. Войника, за изслуженитѣ отъ него 34 години, 4 мѣсеца и 7 дни въ учителство и свещенодѣйствие при селска енория, по 399, по триста деветдесетъ и деветъ лева годишно, начинающа отъ 9 априлий 1905 г., като на вдовица съ едно малолѣтно дѣте.

2. На свещеническата вдовица Ивана п. Христова, живуща въ село Чалж-Махле, Провадийска околия, законна съпруга на покойния свещеникъ Христо п. Тодоровъ, за изслуженитѣ отъ него 32 години и 8 мѣсеца въ свещенодѣйствие при селска енория, по 192, сто деветдесетъ и два лева годишно като на сама вдовица, начинающа отъ 14-й ноемврий 1905 година.

3. На свещеника Протоиерей Хараламби Найденовъ, изъ гр. Копривница, бивши енорийски свещенослужителъ въ сѣщия градъ, за изслуженитѣ отъ него въ учителство и свещенодѣйствие при селска и градска околийска енория 50 години и 5 мѣсеца, по 638, шестстотинъ тридесетъ и осемъ лева годишно, начинающа отъ 9 й януарий тая година.

4. На свещеника Иванъ Сѣйковъ, изъ с. Орѣшене, Луковитска околия, бивши енорийски свещенослужителъ, за изслуженитѣ отъ него въ учителство и свещенодѣйствие при селска енория 43

години. 4 мѣсеца и 14 дни, по 480, четиристотинъ осемдесетъ лева годишно, начинающа отъ 21-й януарий тая година.

5. На свещеника Стефанъ Д. Буровъ, изъ гр. Луковитъ, бивши енорийски свещенослужителъ въ сѣщия градъ, за изслуженитѣ отъ него въ учителство и свещенодѣйствие при селска и градска околийска енория 46 години, 8 мѣсеца и 22 дни, по 500, петстотинъ лева годишно, начинающа отъ 27 януарий тая година.

6. На свещеника протоиерей Жеко Шиваровъ, изъ гр. Хасково, бивши енорийски свещенослужителъ въ сѣщия градъ за изслуженитѣ отъ него въ учителство и свещенодѣйствие въ село, окръженъ и околийски градъ, по 884, осемстотинъ осемдесетъ и четири лева годишно, начинающа отъ 27-й февруарий тая година.

7. На свещеника Янаки п. Игнатовъ, изъ с. Петричъ, Софийско, бивши енорийски свещенослужителъ, за изслуженитѣ отъ него 32 години, 8 мѣсеца и 28 дни въ свещенодѣйствие при селска енория, по 384, триста осемдесетъ и четири лева годишно, начинающа отъ 11-й мартъ тая година.

8. На свещеническата вдовица Влатерина п. Стайкова, изъ гр. Ст.-Згора, законна съпруга на покойния свещеникъ Стойко Петровъ, за изслуженитѣ отъ него 41 година и 5 дни въ учителство при селска енория, 229, двѣстъ двадесетъ деветъ лева годишно като на сама вдовица, начинающа отъ 16 мартъ тая година.

9. На свещеническата вдовица Яна п. Николова Коева, изъ с. Дебелецъ, Търновско, законна съпруга на покойния свещеникъ Никола Коевъ, за изслуженитѣ отъ него 35 години, 5 мѣсеца и 28 дни при селска енория, по 409, четиристотинъ и деветъ лева годишно, като на вдовица съ едно дѣте, начинающа отъ 28 декемврий 1905 година до 5 февруарий 1906 година, а слѣдъ тая дата пенсията да се намали за напрѣдъ на 204, двѣстъ четири лева годишно, като на сама вдовица, защото дѣщеря й Пенка е стъпила въ бракъ.

10. На свещеническата вдовица Стана п. Георгева Харалампиева, изъ с. Пожарево, Софийско, законна съпруга на покойния свещеникъ Георги п. Харалампиевъ, за изслуженитѣ отъ него 33 години и 5 мѣсеца въ учителство и свещенодѣйствие при селска енория, по 195, сто деветдесетъ петъ лева годишно, като на сама вдовица, начинающа отъ 18 мартъ тая година.

II. Отпуска се едноврѣменно пособие:

1. На свещеническата вдовица Краля п. Лазарова, изъ с. Драгичево, софийско, законна съпруга на покойния свещеникъ Лазаръ Аневъ, за изслуженитѣ отъ него въ учителство и свещенодѣйствие при селска енория 13 години 11 мѣсеци и 8 дни, но не добилъ право на пенсия, 200, двѣстъ лева едноврѣменно пособие като на бѣдна вдовица съ малолѣтно дѣте.

2. На свещеническата вдовица Стана Стоянова п. Василиева, изъ с. Коджа-Букъ, бургаска околия, законна съпруга на покойния свещеникъ Василь Я. Зидаровъ, изслужилъ като свещеникъ 18 години при селска енория, но не добилъ право на пенсия, 300, триста лева едноврѣменно пособие, като на бѣдна вдовица съ 4 малолѣтни дѣца.

3. На свещеническата вдовица Рада п. Георгиева, изъ гр. Добричъ, законна съпруга на покойния свещеникъ Георги Йордановъ, изслужилъ 11 години и 21 дни при селска енория, но не добилъ право на пенсия, 150, сто и петдесетъ лева едноврѣменно пособие, като на бѣдна вдовица съ 5 малолѣтни дѣца.

III. Видоизмѣняватъ се пенсиятъ на слѣднитѣ лица:

1. Опрѣдѣлената съ указъ № 70 отъ 30 октомври 1895 г. наслѣдствената пенсия на свещеническата вдовица Дена Лазарова изъ с. Злокучене, Самоковска околия, въ размѣръ 348 лева 25 ст. да се намали на 338 лева годишно, защото е неправилно дадена десетъ лева въ по-вече.

Надзетитѣ 107 лева 20 ст., за врѣме отъ 15 априлъ 1895 год. до 31 декември 1905 г., да се спратъ отъ пенсията за 1906 г.

2. Опрѣдѣлената съ указъ № 93 отъ 23 ноемврий 1891 г. наслѣдствена пенсия на свещеническата вдовица Елена п. Григориева, живуща въ София, въ размѣръ 243 лева, да се намали на 121 л. годишно, като на сама вдовица, начинающа отъ 22-й юлий 1905 г., понеже сина й Владимиръ е станалъ пълнолѣтенъ.

Надзетитѣ отъ пенсията прѣзъ 1905 г. 56 лева 77 ст. да се спратъ отъ пенсията за 1906 год.

3. Опрѣдѣлената съ указъ № 93 отъ 23 ноемврий 1891 г. наслѣдствената пенсия на свещеническата вдовица Иванка Петкова,

изъ с. Урбабинци, кулска околия, по 351 л. да се намали на 175 лева годишно отъ 22 януарий т. г., като на сама вдовица, защото дъщеря ѝ Мария е встъпила въ бракъ.

4. Опрѣдѣлената съ указъ № 68 отъ 17 октомври 1900 г. наследствената пенсия на свещеническата вдовица Неда Златанова, изъ с. Мисилитъ, чирпанска околия, въ размѣръ 198 лева да се намали на 99 л. годишно, като на сама вдовица, начиная отъ 5 априлий 1905 година, защото сина ѝ Никола е станалъ пълнолѣтенъ.

Надзетитѣ прѣзь 1905 година 73 л. 15 ст. да се спратъ отъ пенсията прѣзь 1906 година.

5. Опрѣдѣлената съ указъ № 28 отъ 31 юлий 1901 г. наследствена пенсия на свещеническата вдовица Славка п. Димитрова, изъ с. Голѣмо-Терфелий, ново-загорска околия, по 360 лева, да се намали на 18 л. годишно, като на сама вдовица, начиная отъ 18 ноември 1905 г., защото сина ѝ Петко е станалъ пълнолѣтенъ.

Надзетитѣ прѣзь 1905 г. 21 л. 50 ст. да се спратъ отъ пенсията прѣзь 1906 год.

6. Опрѣдѣлената съ указъ № 32 отъ 21 октомври 1901 г., наследствена пенсия на свещеническата вдовица Мария Невцова изъ гр. Котель, по 480 лева 25 ст., да се намали на 470 лева годишно отъ 18 декември 1900 година, понеже погрѣшно е била опрѣдѣлена съ 10 лева въ по-вече.

Надзетитѣ неправилно 47 лева 20 ст. да се спратъ отъ пенсията за 1906 год.

7. Опрѣдѣлената съ указъ № 6 отъ 11 мартъ 1903 год. наследствената пенсия на свещеническитѣ сираци Иванъ и Мария свещеникъ Емануилъ Иванови, изъ с. Долно-Омарбасъ, карловска околия, по 244 лева 50 ст., да се намали на 122 лева годишно начиная отъ 10 априлъ 1905 год. и остане само върху Мария, защото Иванъ е станалъ пълнолѣтенъ.

Надзетата сума 88 лева 55 стотинки за време отъ 10 априлий до 31 декември 1905 година да се спрѣ отъ пенсията за 1906 година.

8. Опрѣдѣлената съ указъ № 186 отъ 16 юли 1904 г., наследствена пенсия на свещеническата вдовица Неша п. Константинова, изъ с. Топракъ Хисаръ, Ст.-Загорско, по 458 лева 40 стотинки, да се намали на 229 лева годишно, начиная отъ 6 ноември 1905 година, като на сама вдовица, защото дъщеря ѝ Марина е встъпила въ бракъ.

9. Опрѣдѣлената съ указъ № 167 отъ 24 септември 1903 година наследствена пенсия на свещеническата вдовица Стана п. П. Христова, изъ с. Орѣховица, Плевенска околия, по 361 лева, да се намали на 180 лева годишно отъ 11 декември 1905 г., като на сама вдовица, защото дъщеря ѝ Димитра е встъпила въ бракъ.

10. Опрѣдѣлената съ указъ № 43 отъ 14 юний 1895 год. наследствена пенсия на свещеническата вдовица Руса п. Атанасова, изъ гр. Т.-Пазарджикъ, въ размѣръ 630 лева, да се намали на 315 лева годишно, като на сама вдовица, начиная отъ 1 февруарий тая година, защото сина ѝ Величко е станалъ пълнолѣтенъ.

VI. Прѣкрѣтватъ се пенситѣ на следнитѣ починали лица.

1. Опрѣдѣлената съ указъ № 19 отъ 23 августъ 1905 год. пенсия на свещеника Никола Коевъ, изъ с. Дебелецъ, Търновско въ размѣръ 409 лева годишно да се прѣкрѣти отъ 24 юний 1905 г.

2. Опрѣдѣлената съ указъ № 121 отъ 3 юлий 1903 год. пенсия на свещеника Димитръ Георгиевъ, изъ с. Чупрене, Българска околия, въ размѣръ по 480 лева годишно, да се прѣкрѣти отъ 5-й декември 1905 година.

3. Опрѣдѣлената съ указъ № 45 отъ 30 май 1898 година, наследствена пенсия на свещеническата вдовица Кера п. Стефанова, изъ с. Джулюница, Горно-Орѣховска околия, въ размѣръ 180 лева годишно, да се прѣкрѣти отъ 15 септември 1905 г.

4. Опрѣдѣлената съ указъ № 17 отъ 17 януарий 1897 г. пенсия на свещеника Тодоръ Бучковъ, изъ гр. Копривница, въ размѣръ 582 л. 75 ст., да се прѣкрѣти отъ 3 януарий т. г.

5. Опрѣдѣлената съ указъ № 93 отъ 21 ноември 1891 г. наследствена пенсия на свещеническата вдовица Пена Иванова, изъ с. Орѣшакъ, Троянска околия, въ размѣръ 180 лева годишно, да се прѣкрѣти отъ 25 ноември 1905 година.

6. Опрѣдѣлената съ указъ № 63 отъ 31 октомври 1899 г. наследствена пенсия на свещеническата дъщеря Деша п. Станчова Стоянова, изъ с. Гюндоду, Варненско, въ размѣръ 15 л.

О ст. годишно, да се прѣкрѣти отъ 19-й юлий 1905 г.

7. Опрѣдѣлената съ указъ № 35 отъ 14 юлий 1900 година пенсия на свещеника Коста Христова, изъ с. Мало-Село, Дубничка околия, въ размѣръ 448 лева 50 ст. годишно, да се прѣкрѣти отъ 7-й декември 1905 г.

8. Опрѣдѣлената съ указъ № 114 отъ 14 ноември 1892 година пенсия на свещеника Георги Радковъ, изъ гр. Тръвна, въ размѣръ 448 лева 90 ст. годишно, да се прѣкрѣти отъ 19 януарий тая година.

9. Опрѣдѣлена съ указъ № 19 отъ 9 априлий 1900 годино наследствена пенсия на свещеническата вдовица Анастасия п. Георгиева, изъ гр. Търново, въ размѣръ 270 лева годишно, да се прѣкрѣти отъ 21 януарий 1906 година.

10. Опрѣдѣлената съ указъ № 30 отъ 6 априлий 1894 год. наследствена пенсия на свещеническата вдовица Кръстана Петкова, изъ с. Старо-Село, Врачанско, въ размѣръ 125 лева 60 ст. годишно, да се прѣкрѣти отъ 18 януария тая год.

11. Опрѣдѣлената съ указъ № 17 отъ 17 януария 1897 год. пенсия на свещеника Трифонъ Йонковъ изъ гр. Дръново, въ размѣръ 627 лева 75 стотинки годишно, да се прѣкрѣти отъ 19-й февруарий тая година.

12. Опрѣдѣлената съ указъ № 88 отъ 13 юний 1897 год. пенсия на свещеника Стефанъ Яневъ, изъ с. Самоводени, Търновска околия, въ размѣръ 420 лева 75 стотинки годишно, да се прѣкрѣти отъ 19 февруарий 1905 г.

13. Опрѣдѣлената съ указъ № 45 отъ 30 май 1898 год. пенсия на свещеника Кръстю Петровъ, изъ гр. Клисуря, Карловска околия, въ размѣръ 643 лева годишно, да се прѣкрѣти отъ 4-й мартъ тая година.

14. Опрѣдѣлената съ указъ № 114 отъ 4 ноември 1892 г. наследствена пенсия на свещеническата вдовица Стояна Славова, изъ гр. Ст.-Загора, въ размѣръ 274 лева 50 ст. годишно, да се прѣкрѣти отъ 22 февруарий тая година.

15. Опрѣдѣлената съ указъ № 88 отъ 13 юний 1897 год. пенсия на свещеника Георги Харалампиевъ, изъ с. Пожрово, Софийско, въ размѣръ 390 лева 75 стотинки годишно, да се прѣкрѣти отъ 15 февруарий тая година.

16. Опрѣдѣлената съ указъ № 45 отъ 30 май 1898 година пенсия на свещеника Иванъ Георгиевъ, изъ гр. Ихтиманъ, въ размѣръ 555 лева 75 ст. годишно, да се прѣкрѣти отъ 4-й май 1905 година.

17. Опрѣдѣлената съ указъ № 11 отъ 25 януарий 1898 г. на свещеномонаха Серафима, изъ гр. Самоковъ, въ размѣръ 201 левъ 75 стотинки да се прѣкрѣти отъ 4 февруарий тая година.

18. Опрѣдѣлената съ указъ № 95 отъ 1 май 1903 година наследствена пенсия на свещеническата дъщеря Мария п. Петръ Иванова, изъ гр. Добричъ, по 220 лева 50 ст. годишно, да се прѣкрѣти отъ 22 януарий тая година, понеже е встъпила въ бракъ.

Внѣшенъ отдѣлъ

Изучването на свещеното писание въ католишкитѣ духовни семинарии. Официалниятъ вѣстникъ на Ватикана „*Oservatore Romano*“ обнародва брѣвю на папата за изучването на св. писание въ духовнитѣ семинарии. Реченото брѣвю на Пий X дава въ 18 точки правилата за преподаването на свещеното писание, като се осланя на прѣдписанията на енциклицата на прѣдидшия папа „*Providentissimus Deus*“. Изучването на свещеното писание трѣбва да обема : боговдохновеността на св. книги, библейския канонъ, първоначалния текстъ и главнитѣ прѣводи, правилата на херменевиката, историята на двата завѣта, и най-послъ — анализъ и тълкувание на всѣка книга.

Свещеното писание трѣбва да се изучава въ всичкитѣ богословски класове тѣй, щото въ края на курса всѣки студентъ да е запознатъ съ всичкитѣ книги на св. писание. Испититѣ по библейскитѣ науки ставатъ при прѣминаването отъ класъ въ класъ и прѣди рѣкоположението. Изучването на старогръцкия и семитическитѣ езици трѣбвало да се усми. Учителитѣ по свещеното писание трѣбва да се държатъ о св. прѣдание, като се ползватъ отъ напредъка и придобивкитѣ на науката, но безъ да се увеличатъ отъ съблазнителнитѣ нововъведения на сегашното време, що сж враждебни на словото Божие и отхвърлятъ подлинността на свещеното писание.

Новъ бѣлѣгъ за примирение на Ватикана съ Квиринала. Папа Пий X награди итальянската кралица Елена и кралицата вдовица Маргарита съ орденъ. За тия папски орденъ отъ страна на Квиринала сж били правени прѣдставления още въ врѣмето на папа Левъ XIII; ала тоя послѣдниятъ, оставащъ вѣренъ на непримирителната съ правителството папска политика отъ врѣме на Пия IX, е отказалъ даванетоъ гмъ. Тоя пѣтъ Пий X незабавно изпълнилъ исканието, що отново издава неговото миролюбиво настрoение или цѣли гмъ Квиринала.

Държавенъ орденъ за църковни заслуги. Въ ромънския правителственъ органъ напослѣдъкъ билъ обнародванъ крапски указъ, въ силата на който се учреждавалъ новъ медалъ „Награда за трудове за църквата“, който ималъ три степени и щѣлъ да се дава на членовѣтъ на духовенството.

Сждъ надъ пасторъ, обвиненъ въ еретическо учение, въ Америка. Както описва руския „Църковенъ вѣстникъ“, недавно въ Америка е билъ произведенъ сждъ надъ единъ пасторъ, заради еретическото му учение, който случай обрналъ на себе общото внимание на американското общество. Прѣзъ априлий мѣсець въ църковния сждъ на западната Нью-Йоркска епископия се разглеждало дѣлото на пастора на общината св. Андрея въ Рачестеръ, Дръ Крапсеа, който билъ обвиненъ въ отрицание църковното учение за божествеността на Христа, за рождението Му отъ дѣва, за тѣлесното Негово възкресение и за св. Троица. Обвинителитѣ посочвали на съчинението на Краспея „Religion and Politics“. Сждѣтъ не се впусналъ въ разборъ и опровержение на възрѣвията на Краспея по сждество, а се ограничилъ само съ констатиранието на факта, че учението на Краспея е несъгласно съ учението на църквата, и че, слѣдователно, Краспея е нарушилъ дадения при ржкоположението си обѣтъ да прѣподава истинското учение гмъ, както го разбира църквата. Болшинството на сждиятъ (4 противъ 1) признали Краспея за виновенъ въ отрицание на реченитѣ догмати и го осждили на запрѣщание да свещенодѣйствува до тогава, до като не докаже, че неговата вѣра и учение сж съгласни съ учението на апостолския и никейския символъ, както тѣхъ ги приема църквата. Краспея защищавалъ само единъ сждия. Но като негови защитници въ църковния печатъ се явили мнозина, които излѣзли съ исканието, што църквата да не ограничава проповѣдническата свобода на пасторитѣ. Напротивъ пѣкъ, най-голѣмото число отъ свѣткиятъ печатъ се съгласили съ осждата на сжда и признали, че простата честность го изисква, што пасторѣтъ да не отрича въ проповѣдитѣ си това, което тържествено повтаря на богослужението въ символа и молитвитѣ.

Библиография

Въ редакцията постѣпили:

- „Отчетъ на Сливенската вържована мъжка гимназия за учебната 1905—1906 год.“
- „Български печатаръ“ бр. 11, 19 Юли 1906 год.
- „Родопски напргдѣкъ“ кн. III за мѣсець Май и Юний 1906 год.
- „Славянски Гласъ“ кн. III.
- „Народно Ступанство“ бр. 6, 15 Юний 1906 год.
- „Вѣстникъ Военно духовенства“ № 11, 15 Юля.
- „Дѣятелъ“ № 7—8 за мѣсець Юли и Августъ.
- „Военни извѣстия“ бр. 74, 75, 76.
- „Седмиченъ чистъ на българското инженерно-архитектното дружество“ бр. 29.

ПРОДОЛЖАЕТСЯ ПОДПИСКА

НА

„РУССКИЙ ВѢСТНИКЪ“

въ 1906 году

Издаваемый В. В. Комаровымъ

(Пятьдесятъ первый годъ изданія).

Содержаніе іюньской книжки 1906 г. — I. Тайна.

Повѣсть. Волковичъ-Бель. — II. 1 Я надъ книгой въ въ раздумьи сижу... — 2. Взгляни въ золотой колесницѣ... — 3. Вопросъ стихотвореія К. Гребенского. III. Подъ знакомъ солнца. 1. X. Романъ. Николая Энгельгарда. — IV. Паутина. Романъ часть третья. IV—VII. В. Крыжановской (Рочестеръ). — V. Осада Ростова. Историч. драма А А Навроцкаго — VI. На фабриктѣ.

Повѣсть. XIV—XV Арт. Грушецкаго. — VII. Первый рускій парламентъ. Н. Э. — VIII. Журнальное и литературное обозрѣніе. Н. Я. Стародума. — IX. Современая лѣтопись. Основныне государственныне законы. — Конституція-ли это? — Новое учрежденіе Государственного совѣта. — Открытіе Государственной Думы 27 апрѣля — Царскій выходъ и слова Государя. — Рѣчи митрополита Антонія и г. Фриша. — Избраніе прѣдседателя Думы. — Заявленіе объ амнистіи. — Рѣчь г. Муромцева. — Конституціонный монархъ. — Рѣчь гр. С. Ю. Витте въ Государственномъ Совѣтѣ. — Ненависть, какъ источникъ революціи. — Отвѣтныи адресъ Государственному Думѣ — Адресъ Государственного Совѣта. — Отваргнутыя его редакціи. — Заявленіе Совѣта Министровъ, прочитанное 13 мая И. Л. Говемыкинымъ въ Государственной Думѣ. — Отвѣтныи рѣчи г. г. Набокова и Родичева. — Власть исполнительная да покотится власти законодательной! — Уздите и уступите мѣсто другимъ. — Рѣчи г. г. Аникина, Ледницкаго, Аладина. — Или они! Горючій материалъ, готовый взорваться! — Рѣчь г. Винавера. Шестъ миллионъ евреевъ, какъ одинъ человекъ... испустятъ вскрикъ. — Рѣчь министра юстиціи. — Дума выражаете полное недовѣріе правительству и требуетъ немедленнаго выхода его въ отставку. Николая Энгельгарда. X. Обзоръ внѣшнихъ событій. — Мароко алжезирасская коференція В. А Теплова. XI. Записки С. А. Тучкова.

Цѣна: на годъ съ достав. и перес. въ Росіи 6 р., на 6 м. 8 р., на 3 м. 4 р., за дтаницу 20 р.

Адресъ конторы редакціи С.-Петербургъ. Невски, 136.

Скръбно извѣстие

Съ прискръбие на душата си и съкрушено срдце извѣстяваме на всички роднини, приятели и познати, че многообичния ни баща и дѣдо:

Свещеникъ х. Тодоръ Мариновъ

слѣдъ тринѣдѣлно боледување и 36 годишна свещеническа служба, на 5 юли въ 9 часа сутриньта прѣдаде Богу духъ на 80 годишна възрасть; понеже покойния бѣше единъ отъ примѣрнитѣ свещеници, който съ своитѣ пастирски обноски бѣ спечелилъ любовьта на всички свещеници и християни отъ околнитѣ села; то на опелото му, което се изврши на 6 юли въ 5 часа слѣдъ обѣдъ въ църквата „св. Димитрий“ присжтствуваха 10 свещеници и много народъ, освѣнъ отъ с. Хюджекий, но и отъ околнитѣ села и съ сълзи на очи съпроводиха смъртнитѣ му останки до вечното му жилище. —

Вечна ти память незабравимий ни баща и дѣдо.

Отъ опечеленитѣ:

Зетїове: Иванъ, Милу, Аврамъ; дщери: Цана, Никула, Мария; внуци: Ганчо, Иванъ, Тодоръ, Маринъ, Тодоръ; внучки: Рада, Стояна, Тодора, Марина, Пена, Рада, Тодора, Юрдана, Ивана, Сафина и Стефана. — село Хюджекий, Еленско, 21 юли 1906 г.